

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ሦስተኛ ዓመት ቁጥር ፶፫
አዲስ አበባ - ሰኔ ፴ ቀን ፲፱፻፹፱

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

3rd Year No. 53
ADDIS ABABA - 7th July 1997

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር ፹፰/፲፱፻፹፱ ዓ.ም.
የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች
ምክር ቤት አባላት በመራጮቻቸው አመኔታ በሚያጡበት ጊዜ
ስለሚወሰድ እርምጃ የወጣ አዋጅ ገጽ ፮፻፳፭

CONTENTS

Proclamation No. 88/1997
Loss of Mandate of Members of the House of Peoples'
Representatives Proclamation Page 625

አዋጅ ቁጥር ፹፰/፲፱፻፹፱ ዓ.ም.

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባላት በመራጮቻቸው አመኔታ በሚያጡበት ጊዜ ስለሚወሰድ እርምጃ የወጣ አዋጅ

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገመንግሥት
አንቀጽ ፶፬ ንዑስ አንቀጽ (፯) ማናቸውም የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ
ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባል የመረ
ጠው ሕዝብ አመኔታ ባጣ ጊዜ በሕግ መሠረት ከምክር ቤት አባልነቱ
እንደሚወገድ ስለሚደነግግ፤

ይህ መሠረታዊ ዲሞክራሲያዊ መርህ በሥራ ላይ መዋሉ
አስፈላጊ በመሆኑ በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፶፭ ንዑስ አንቀጽ (፩)
መሠረት የሚከተለው ታውጋል።

ክፍል አንድ ጠቅላላ

፩. አዋጅ ርዕስ

ይህ አዋጅ “የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባላት በመራጮቻቸው አመኔታ
በሚያጡበት ጊዜ ስለሚወሰድ እርምጃ የወጣ አዋጅ ቁጥር
፹፰/፲፱፻፹፱” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪. ትርጓሜ

፩. በዚህ አዋጅ ውስጥ ፣ “ተመራጭ” ማለት በኢትዮጵያ
የምርጫ ቦርድ አስፈጻሚነት በተካሄደ ምርጫ አንድን
የምርጫ ክልል ለመወከል የተመረጠና በምርጫ ቦርድ
የምስክር ወረቀት የተሰጠው የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት
አባል ነው።

PROCLAMATION NO.88/1997 A PROCLAMATION ON LOSS OF MANDATE OF MEMBERS OF THE HOUSE OF PEOPLES' REPRESENTATIVES

WHEREAS, it is provided under sub-Article (7) of
Article 54 of the Constitution that a member of the House
of Peoples' Representatives may, in accordance with the
law, lose his mandate of representation upon loss of
confidence by the electorate;

WHEREAS, it is necessary to legislate on the
implementation of said provision which embodies a
fundamental democratic principle;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article
55(1) of the Constitution, it is hereby proclaimed as
follows:

PART ONE General

1. **Short Title**
This Proclamation may be cited as the “Loss of
Mandate of Members of the House of Peoples'
Representatives Proclamation No.88/1997”.
2. **Definitions**
In this Proclamation:
1) “Deputy” means a member of the House of
Peoples' Representatives elected, under an elec-
tion conducted by the National Electoral Board, as
a representative of a constituency and issued with
a certificate to that effect by the Board;

ያንዱ ዋጋ 1.60
Unit Price

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፹፯፻፩
Negarit G.P.O. Box 80,001

- ፪. “የምርጫ ክልል” ማለት በምርጫው ሕግ መሠረት ፩፻ ሺህ ሕዝብ እና በልዩ ምርጫ ክልል የተወከሉትንም ያካተተ ወረዳ ወይም ወረዳዎች ማለት ነው።
- ፫. “መራጭ” ማለት በሕጉ መሠረት አሥራ ስምንት ዓመት የሞላውና በምርጫ ክልሉ ለሁለት ዓመት ወይም በላይ የኖረ ግለሰብ ነው።
- ፬. “ወረዳ” ማለት የክልሉ ምክር ቤት በሚወስነው መሠረት የተከለለ የአስተዳደር እርከን ነው።

ክፍል ሁለት
መብቶችና ግዴታዎች

፫. መሠረታዊ መብቶች

- ፩. ማንኛውም ዜጋ ሕጉ በሚፈቅደው መሠረት ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ተወካዩን የመምረጥ መብት አለው።
- ፪. ማንኛውም ዜጋ ከሌሎች መራጮች ጋር በመሆን የወከለውን ተመራጭ በየጊዜው መመርመር፣ መገምገምና መመዘን ይችላል።
- ፫. ማንኛውም ዜጋ ለወከለው ተመራጭ ሲሰጥ የነበረውን ድጋፍ የሚቋረጥ ወይም የመቀጠል መብት አለው።
- ፬. ማንኛውም ተመራጭ በመራጮች የሚቀርብለትን ምስጋና፣ ተግላጽ፣ ግምገማ ወይም ሂስ በግልጽና በአደባባይ የማስተጋባት፣ የመቃወምና ሂስ የማድረግ መብት አለው።

፬. የመራጮች አመኔታ የሚለካበት ዘዴ

- አንድ ተመራጭ የመራጮች አመኔታ የለውም ሊባል የሚችለው፡
- ፩. በተወከለበት የምርጫ ክልል ከሚገኙ መራጮች ከ፲፭ሺህ በላይ የምርጫ ቦርድ በሚያወጣው ደንብ መሠረት የይወረድልን ጥያቄ ለምርጫ ቦርድ ሲያቀርቡ፤
- ፪. በተወከለበት የምርጫ ክልል በሚገኙ ፲ ሺህ መራጮች አሳሳቢነት የምርጫ ቦርድ በሚያወጣው ደንብ መሠረት የወረዳ ምክር ቤቶች በአብላጫ ድምጽ ተወካዩ ተመልሶ እንዲጠራ ውሳኔ ያሳለፉ እንደሆነ፤
- ፫. የልዩ ምርጫ ክልል ተወካይን በተመለከተ የምርጫ ቦርድ በሚያወጣው ደንብ መሠረት የመራጮች አመኔታ ማጣቱ ሲረጋገጥ፤
- ፬. የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ተመራጮች በሚያሳዩው ሥነ ምግባር የወከለውን ሕዝብ በብቃት ሲወክል አልቻለም ብሎ በሁለት ሦስተኛ ድምፅ ሲወሰን ይሆናል።

፭. የሥነ ምግባር መለኪያዎች

- ፩. የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባል ተገኝነቱ በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፻፬(፱) (ሐ) ለሕሊናውም ጭምር በመሆኑ በማናቸውም ረገድ የጸጸና የጠራ መሆን አለበት።
- ፪. የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባል የሕዝብን ጉዳይ በሚወያይበት ጊዜ ሀቀኛና ግልጽ የመሆን ኃላፊነት አለበት።
- ፫. የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባል የሀሰት ማስረጃዎች መፍጠር፣ መቅጠፍ፣ ያልተጣሩ ጉዳዮች ወደ ምክር ቤቱ መድረክ ማቅረብና መዋሸት ዋናኞቹ የሥነ ምግባር ብልሹነት መግለጫዎች ናቸው።

በሥነ ምግባር ብልሹነት ላይ የሚወሰዱ እርምጃዎች

- ፩. ምክር ቤቱ በሚያቋቁመው ኮሚቴ አማካይነት በሥነ ምግባር ብልሹነት የተከሰሰ ተመራጭ ጉዳይ ይጣራል።

- 2) “constituency” means a Woreda or a combination of Woredas made up of 100,000 inhabitants and includes a designation so made for separate representation purposes, as specified in the electoral law;
- 3) “elector” means a national who is eighteen years of age and having resided within the constituency for two years or more, as the law provides, for;
- 4) “woreda” means an administrative area demarcated pursuant to the decision of a Regional Council.

PART TWO
Rights and Obligations

3. Fundamental Rights

- 1) Every national has the right to elect a Deputy to the House of Peoples’ Representatives, in accordance with the law.
- 2) Every national may, together with other electors, periodically scrutinize, evaluate and judge his/her Deputy.
- 3) Every national has the right to withdraw or maintain support for his/her Deputy.
- 4) Every Deputy has the right to openly and publicly resound the acclaim he/she receives from the electorate as well as to, similarly, refute or counter reprimands, adverse evaluations or criticisms made against him/her.

4. Mode of Assessment of Electoral Confidence

A Deputy shall be deemed to have no confidence of the electorate, where:

- 1) in accordance with regulations to be issued by the Electoral Board, more than fifteen thousand electors of his/her constituency forward, to the Electoral Board, a demand that he/she step down;
- 2) upon initiation by ten thousand electors of his/her constituency and in accordance with regulations to be issued by the Electoral Board, the Woreda Council passes a decision, by a majority vote, to the effect that he/she be recalled;
- 3) in the case of a Deputy from a constituency designated for separate representation, it is confirmed, in accordance with regulations to be issued by the Electoral Board, that he/she has lost it;
- 4) the House of Peoples’ Representatives decides, by a two-thirds majority vote, that he/she has failed to competently represent his/her electorate, in view of the misconduct he/she has manifested.

5. Standards of Good Conduct

- 1) A Deputy has to be of a clean and clear standing in every respect, in consequence of having to be governed by his conscience as well, pursuant to Article 54(4)(c) of the Constitution.
- 2) A Deputy shall have the responsibility to be honest and open in his deliberations of public affairs.
- 3) Creation of false evidence, forwarding of unsubstantiated matters to the floor and untruthfulness shall be taken as major manifestations of misconduct on the part of a Deputy.

6. Measures to be Taken Against Misconduct

- 1) The case of a Deputy alleged for misconduct shall be investigated by a committee to be formed by the House.

፪. አጣሪ ኮሚቴው በሚሰጠው የውሳኔ ሃሳብ ምክር ቤቱ ተወያይቶ ይወሰናል።

፫. ምክር ቤቱ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው የሚከተሉትን እርምጃዎች መውሰድ ይችላል፤

ሀ) የሥነ ምግባር ብልሹነት ለተገኘበት ተመራጭ ለሕዝብ ይፋ በሆነ መልኩ የማስጠንቀቂያ ተግሳጽ ሊሰጠው ይችላል፤

ለ) የሥነ ምግባር ብልሹነት የተገኘበት ተመራጭ ለተወሰነ ጊዜ ከምክር ቤቱ እንዲታገድ ማድረግ ይችላል፤

ሐ) የሥነ ምግባር ብልሹነት የተገኘበት ተመራጭ በዚህ ንዑስ አንቀጽ (ሀ) እና (ለ) የተደነገጉትን ቅጣቶች ከተቀበለ በኋላ የሥነ ምግባር ብልሹነቱ የቀጠለ እንደ ሆነ ምክር ቤቱ በሁለት ሦስተኛ ድምፅ ከምክር ቤት አባልነቱ ሊሰርዘው ይችላል።

፬) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) የተመለከቱት ተከታታይ የዲስፕሊን እርምጃዎች እንደጥፋቱ ክብደት ቅደም ተከተላቸው ሳይጠበቅ ተፈጻሚ ሊደረጉ ይችላሉ።

፭. ከምክር ቤቱ መወገድ የሚኖረው ውጤት

፩. አንድ ተመራጭ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፱ እና ፯ መሠረት መቀመጫውን ሲያጣ በምርጫ ቦርድ የተሰጠው የተወካይነት መታወቂያ ሕጋዊነቱ ያከትማል።

፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የምክር ቤት መቀመጫውን ያጣ የቀድሞ ተመራጭ በምርጫ ክልሉ መቀመጫውን ለመሙላት በሚደረገው ምርጫ ተወዳዳሪ ለመሆን ይችላል።

፫. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) የተጠቀሰው ምርጫ የሚከናወነው የቀድሞው ተመራጭ የምክር ቤት መቀመጫውን ካጣበት ቀን ጀምሮ ከ፫ ወራት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ ይሆናል።

፮. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ ከሰኔ ፴ ቀን ፲፱፻፹፱ ዓ.ም. ጀምሮ የጸና ይሆናል።

አዲስ አበባ ሰኔ ፴ ቀን ፲፱፻፹፱ ዓ.ም.

ዶ/ር ነጋሶ ጊዳዳ
የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ
ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት

- 2) The House shall deliberate upon the recommendations of the committee of inquiry and pass its decision on the case.
- 3) The House may, where it finds it appropriate, take the following measures against a Deputy found to be faulty of misconduct:
 - (a) give him/her a warning reprimand to be made known to the public;
 - (b) suspend him/her from membership of the House for a specified duration;
 - (c) cancel his/her membership to the House, upon decision by a two-thirds majority vote, where he/she persists in his/her misconduct subsequent to undergoing penalty as under (a) and (b) of this sub-Article.
- 4) The disciplinary measures listed in succession under sub-Article (3) of this Article may be applied in disregard thereof, where the gravity of the fault so justifies.

7. *Effect of Dismissal from the House*

- 1) Where a Deputy loses his/her seat as under Articles 4 and 6 of this Proclamation, the identity card of an elect issued to him/her by the Electoral Board shall cease to be valid.
- 2) Notwithstanding, the provisions of sub-Article (1) of this Article, such an ex-Deputy may stand for candidate in a by-election held, in the respective constituency, to fill the vacancy thereof.
- 3) A by-election under sub-Article (2) of this Article shall be held within a period of not more than three months from the date a Deputy had so lost his/her seat in the House.

8. *Effective Date*

This Proclamation shall enter into force as of the 7th day of July, 1997.

Done at Addis Ababa, this 7th day of July, 1997.

NEGASO GIDADA (DR.)
PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC
REPUBLIC OF ETHIOPIA